

KTU studijų prorektorė apie stojimo tendencijas – auga stojančiųjų į inžinerijos studijas skaičius

Kauno technologijos universiteto (KTU) studijų prorektorė doc. dr. Kristina Ukvalbergienė.

Vertinant šių metų stojimo rezultatus, Lietuvoje galima matyti aiškią kryptį – stojantieji vis dažniau renkasi inžinerijos, technologijų, matematikos ir fizinių mokslų studijas. Tai gera žinia, nes būtent šių sričių specialistų poreikį jau ne vienerius metus akcentuoja darbdaviai.

Nors bendra tendencija Lietuvoje rodo, kad stojantieji mažiau rinkosi informatikos mokslų studijų programas, KTU atveju, priimtųjų į

Dirbtinio intelekto studijų programą skaičius išaugo 30 proc., o į Informatikos inžinerijos – 15 proc.

Daugiau dėmesio inžinerijai ir technologijoms

Šiais metais į KTU įstojo 3 tūkst. pirmakursių – 1732 bakalauro ir vientisųjų studijų studentų (9 proc. daugiau nei pernai), 1150 magistrantų (5 proc. daugiau nei pernai) ir 115 profesinių pedagogikos studijų studentų (19 proc. daugiau nei pernai).

Daugiau nei 70 proc. pirmakursių studijuos valstybės finansuojamose vietose. Pagal valstybės finansuojamas vietas KTU užima antrąją vietą tarp universitetų tiek bakalauro, tiek magistrantūros studijose. Taip pat išaugo stojančiųjų į valstybės nefinansuojamas studijų vietas skaičius – KTU į šias vietas priėmė daugiau nei 30 proc. daugiau studentų nei praėjusiais metais.

Pirmosios pakopos studijose KTU daugiausiai studentų priėmė į Statybos inžinerijos, Programų sistemų, Informatikos inžinerijos, Mechanikos inžinerijos, Elektronikos inžinerijos, Finansų, Multimedijos technologijų ir Elektros inžinerijos studijų programas. Taip pat ženkliai augo priimtųjų į Elektros inžinerijos, Verslo ir antreprenerystės, Cheminės technologijos ir inžinerijos bei Ekonomikos studijų programas skaičius.

Antrosios pakopos studijose tarp populiariausių išliko Viešojo administravimo, Elektros energetikos inžinerijos ir Edukologijos studijų programos. Profesinėse pedagogikos studijose bus vykdomos 2 metų matematikos ir informatikos mokomųjų dalykų studijos.

Bakalauro ir vientisiosiose (pirmosios pakopos) studijose universitetai bendrai priėmė 8 proc. daugiau studentų lyginant su 2025 m., o valstybės finansuojamose vietoje – net 25 proc. daugiau. Tai rodo didėjantį susidomėjimą universitetinėmis studijomis, tačiau dar svarbiau – pačių studijų kryptių pasirinkimų pokytį.

Palyginus su praėjusiais metais, į inžinerijos ir technologijos mokslus stojančiųjų skaičius išaugo daugiau nei 20 proc., į matematikos ir fizinius mokslus – apie 15 proc. Šių kryptių studijų programų populiarumas didėja jau kelerius metus iš eilės.

Šios tendencijos svarbios ne tik universitetams. Inžinerijos, technologijų, matematikos ir fizinių mokslų specialistų trūkumą nuolat pabrėžia darbdaviai ir pramonės sektoriaus atstovai, todėl augantis stojančiųjų susidomėjimas šiomis kryptimis atitinka tiek valstybės strateginius prioritetus, tiek ilgalaikius darbo rinkos poreikius. Atsižvelgiant į tai, vertėtų svarstyti, kaip būtų galima padidinti valstybės finansavimą šiose kryptyse, kad tinkamai pasirengę ir motyvuoti stojantieji galėtų gauti valstybės finansuojamą vietą prioritetinėse studijų srityse.

Keičiasi ne poreikis, o darbo rinka

Kita šių metų tendencija kelia diskusijas viešojoje erdvėje – Lietuvoje mažėjo stojančiųjų, pasirinkusių informatikos mokslų studijų programas, nors šių studijų kryptių strateginė reikšmė nemažėja. IT specialistai yra būtini šalies skaitmeninei transformacijai, dirbtinio intelekto (DI) plėtrai, kibernetinio saugumo užtikrinimui ir bendrai technologiniam vystymuisi.

Nors bendra tendencija Lietuvoje rodo, kad stojantieji mažiau rinkosi informatikos mokslų studijų programas, dalis informatikos mokslų studijų programų priėmė gerokai daugiau stojančiųjų. KTU Informatikos inžinerijos programa šiemet pasiekė didžiausią numatytą priimamų studentų kvotą, todėl, siekiant užtikrinti studijų kokybę, priėmimą į ją KTU užbaigėme jau po pirmojo priėmimo etapo. Tai rodo, kad jaunų žmonių susidomėjimas informatikos sritimi keičiasi ir aiškiau siejasi su naujomis technologijomis ir jų taikymu.

Viešojoje erdvėje reiškiamas nuogąstavimas, kad informatikos studijų absolventų karjeros perspektyvos vis labiau tampa neapibrėžtos ar kad ateityje IT specialistų reikės mažiau, atskleidžia tik dalį vykstančio pokyčio. Dėl dirbtinio intelekto plėtros iš tiesų mažėja dalies rutininių, lengviau standartizuojamų užduočių, kurias paprastai atlikdavo pradedančiojo lygmens IT specialistai, apimtys.

Vis dėlto tai nereiškia, kad proporcingai mažėja bendras IT specialistų poreikis. Darbo rinkos prognozės rodo šio poreikio struktūros ir turinio pokytį, kai iš pradedančiojo IT specialisto tikimasi aukštesnio lygmens kompetencijų jau pačioje karjeros pradžioje.

Informacinės sistemos tampa sudėtingesnės, labiau integruotos ir kompleksiškos. Kartu didėja duomenų valdymo, sistemų architektūros, dirbtinio intelekto patikimumo, kibernetinės saugos iššūkiai, todėl ateityje aukštesnę pridėtinę vertę kuriančių IT profesionalų poreikis augs. Jiems

reikės ne tik programavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinės saugos žinių, bet ir sisteminio mąstymo, bendradarbiavimo kompetencijų, gebėjimo kokybiškai tikrinti DI sukurtus rezultatus.

Į šiuos pokyčius turi reaguoti ir universitetai – atnaujinti studijų programas, mokymosi turinį bei priemones ir rengti absolventus, gebančius prisitaikyti prie sparčios technologijų kaitos, nekonkuruojant su dirbtiniu intelektu, o pasitelkiant jį sudėtingiems technologiniams sprendimams kurti.

Svarbus gebėjimas prisitaikyti

Renkantis studijas, būsimasis dvyliktokas, kuris dar nežino, ką studijuoti, pirmiausia turėtų sąžiningai įvertinti, kuri sritis labiausiai domina ir kur norėtų bei galėtų skirti daugiausia pastangų. Studijų programą reikėtų rinktis ne vien pagal šiandien rinkoje esantį patrauklų atlyginimą ar tai, kad programa yra madinga ir į ją stoja daug studentų. Svarbu vertinti ir savo potencialą pasirinktoje srityje tapti geru specialistu.

Ne mažiau svarbu įvertinti, ar pasirinkta sritis spręs problemas, kurių ateityje bus daugiau. Tai gali būti technologijų pažanga, demografinis visuomenės amžėjimas, kibernetinio saugumo iššūkiai, klimato kaita, energetikos pertvarka ir kiti ilgalaikiai pokyčiai. Tokiu požiūriu studijų pasirinkimas tampa ne bandymu nuspėti, kuri profesija po kelerių metų bus populiariausia, o klausimu, kokiose srityse visuomenei ir ekonomikai reikės spręsti vis daugiau iššūkių.

Trečias ir turbūt vienas svarbiausių dalykų – įvertinti, kokį žinių ir kompetencijų pagrindą suteiks konkreti studijų programa. Svarbu klausti ne tik, kokių dalykinių žinių ir praktinių įgūdžių įgausiu, bet ar studijos ugdys analitinį ir sisteminį mąstymą, ar išmokys dirbti su technologijomis bei duomenimis, spręsti neapibrėžtas problemas, bendradarbiauti tarpdisciplininėse komandose?

Tikėtina, kad šiandienos abiturientui per savo karjerą teks ne kartą keisti darbovietę, darbo pobūdį, o galbūt ir profesinę kryptį, todėl verta rinktis studijas, kurios be dalykinių ir praktinių įgūdžių, suteikia stiprų metodologinį pagrindą, ugdo analitinį ir sisteminį mąstymą, gebėjimą mokytis. Būsimajam studentui svarbu atsakyti sau, ar šios studijos be pasirinktos dalykinės srities išmokys mane mąstyti, mokytis ir veikti taip, kad galėčiau prisitaikyti pasikeitus darbo rinkai. Šių gebėjimų vertė yra ilgaamžiškesnė nei viena ar kita konkreti technologija, veiklos modelis ar darbo metodas.